

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

Відділ з інфекційного контролю (питання-відповідь)

Панасюк Марія, відділ АМР та ІК
m.panasiuk@phc.org.ua

Запитання. Рутинний епіднагляд за ІПНМД.

Яка участь фахівців-епідеміологів ОЦКПХ в рутинному епіднагляді, в т.ч. в закладах первинної медичної допомоги?

Наказ Міністерства охорони здоров'я України
03 серпня 2021 року № 1614

ПОРЯДОК

здійснення епідеміологічного нагляду та ведення обліку інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає організаційні заходи та процедури для проведення епідеміологічного нагляду за інфекційними хворобами, пов'язаними з наданням медичної допомоги (далі - ІПНМД) в закладах охорони здоров'я (далі - ЗОЗ), які надають медичну допомогу у стаціонарних умовах.

Рутинний епідеміологічний нагляд - регулярний, систематичний збір визначених даних для забезпечення потреб епідеміологічного нагляду щодо моніторингу хвороб чи подій у сфері громадського здоров'я

Особливості рутинного епідеміологічного нагляду за ІПНМД:

- відбувається постійно
- вимагає активного збору даних
- вимагає нагляду за кожним пацієнтом з популяції ризику, оскільки потребує збору даних як про чисельник (кількість випадків інфекційних хвороб), так і про знаменник (кількість пацієнтів в групі ризику, кількість днів експозиції до фактору ризику тощо)

Запитання

**Чи потрібно звітувати по ІПНМД в закладі, з урахуванням отриманої інформації з форм збору даних ?
Як часто? Кому? В якому вигляді?**

Порядок здійснення епідеміологічного нагляду та ведення обліку інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги

II. Організація та проведення рутинного епідеміологічного нагляду за інфекційними хворобами, пов'язаними із наданням медичної допомоги

16. Результати рутинного епіднагляду не підлягають звітуванню та використовуються ВІК для визначення ефективності впроваджених профілактичних заходів та їх корегування.

Захворювання/стан	Код МКХ-10	Код ІСРС-2	Група	Примітки
Антимікробна резистентність	-	-	3	Коди МКХ та ІСРС2 не застосовуються, даний стан підлягає тільки дозорному епіднагляду
Ботулізм	A05.1		2	
Бруцельоз	A23		2	
Вірусна хвороба Чикунгунья	A92.0		1	
Вірусні геморагічні гарячки невідомої етіології	A 99		1	
Віспа (натуральна)	B03		1	
Інфекційні хвороби, пов'язані із наданням медичної допомоги	-	-	3	Коди МКХ та ІСРС2 не застосовуються, даний стан підлягає тільки дозорному епіднагляду
Вроджений сифіліс	A50		3	

«Перелік інфекційних хвороб, що підлягають реєстрації»

затверджений наказом
МОЗ України від 30 липня
2020 року № 1726

Запитання

Розслідування випадків та розслідування спалахів

Упродовж року встановлюється фоновий рівень захворюваності.

Упродовж усього року кожен випадок вважати спалахом?

З наказу 1614 слідує, що ЗОЗ, якій надає стаціонарну допомогу не має змоги сам проводити розслідування ускладнень? Чому?

В разі підозри на ІПНМД первинне розслідування проводить ВІК? алгоритм взаємодії з іншими структурами.

Спалах інфекційної хвороби - випадки інфекційної хвороби, пов'язані між собою спільним джерелом та (або) фактором передавання інфекції.

Спалах інфекційної хвороби, пов'язаної з наданням медичної допомоги - перевищення фонового рівня розвитку ІПНМД в закладі охорони здоров'я, свідчить про необхідність проведення його розслідування і ліквідації.

Фоновий рівень ІПНМД - мінімальний рівень захворюваності на ІПНМД, який притаманний окремому ЗОЗ, встановлюється на підставі рутинного епідеміологічного нагляду за ІПНМД протягом не менше 12 місяців та епідеміологічного аналізу.

«Порядок розслідування та ліквідації спалаху інфекцій, що пов'язані із наданням медичної допомоги» затверджений наказом МОЗ України від 03 серпня 2021 року №1614.

Крок 1: Попередній план розслідування

- 1. ВІК складає попередній план розслідування спалаху та попередження його поширення.
- 2. Керівник ЗОЗ затверджує План розслідування.
- 3. Відділ інфекційного контролю передає план розслідування в ОЦКПХ.

Крок 2: Створення протиепідемічної комісії

- 1. ОЦКПХ створює протиепідемічну комісію, яку очолює представник ОЦКПХ.
- 2. Комісія уточнює попередній план, після чого уточнений план підписують всі члени комісії.

Крок третій: Реалізація плану розслідування спалаху

**Головні етапи
реалізації
плану
розслідування
спалаху**

Збір та вивчення вихідної інформації

Верифікація діагнозу в усіх зареєстрованих випадках

Підтвердження наявності спалаху

Активне виявлення всіх випадків захворювання

Оцінка стану впровадження ПІК в ЗОЗ

Формулювання попередньої гіпотези

Розробка і організація заходів щодо ліквідації спалаху

Оцінка ефективності заходів

Запитання. Інфекційний контроль за туберкульозом.

Методика проведення моніторингу заходів ІК ТБ в ЗОЗ фахівцями територіальних закладів громадського здоров'я

Як буде здійснюватись моніторинг з впровадження ІК ЦКПХ на місцях?

Відмітити особливості контролю у лікарнях загального профілю

Чи необхідно заповнювати Анкету моніторингу впровадження заходів з ІК за туберкульозом якщо в поліклініці фтизіатричного відділення вже немає?

В подальшому чи буде розширена програма щодо моніторингових візитів та роботи ОЦКПХ в ЛПЗ інших профілів

Нормативна база

Наказ МОЗ України від 30 липня 2020 року № 1726

«Про затвердження Порядку ведення обліку, звітності та епідеміологічного нагляду (спостереження) за інфекційними хворобами та Переліку інфекційних хвороб, що підлягають реєстрації»

Зареєстрований у Міністерстві юстиції України
30 грудня 2020 р. за N 1332/35615

Наказ № 1726

Моніторинг - спостереження за здійсненням епідеміологічного нагляду (спостереження), яке відбувається шляхом збору й аналізу інформації через певні проміжки часу, відповідно до попередньо визначених індикаторів.

Епідеміологічний нагляд (спостереження) - систематичний та безперервно діючий збір, облік, складання та аналіз, тлумачення, поширення даних медико-санітарного призначення, епідемічного благополуччя населення і показників середовища життєдіяльності для оцінки і прийняття необхідних відповідних заходів в сфері громадського здоров'я.

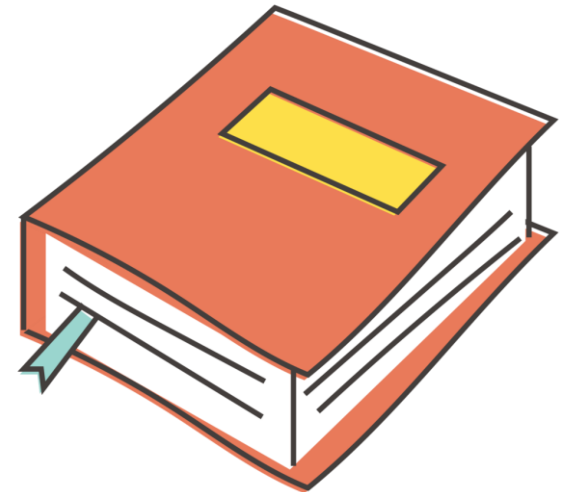
ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

Нормативна база

Наказ МОЗ України від 01 лютого 2019 року № 287

«Стандарту інфекційного контролю для закладів охорони здоров'я, що надають допомогу хворим на туберкульоз»

Зареєстрований у Міністерстві юстиції України
17 квітня 2019 р. за N 408/33379.

Запитання

Методика проведення моніторингу заходів ІК ТБ в ЗОЗ фахівцями територіальних закладів громадського здоров'я?

АНКЕТА МОНІТОРИНГУ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАХОДІВ З ІНФЕКЦІЙНОГО КОНТРОЛЮ ЗА ТУБЕРКУЛЬОЗОМ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я (первинного та вторинного рівня)

- До моніторингу мають бути включені не лише ЗОЗ, які уклали договір з НСЗУ на надання послуги лікування ТБ, а всі заклади охорони здоров'я первинного та вторинного рівнів надання медичної допомоги системи МОЗ.
- Для первинного рівня заповнюється одна анкета на один ЦПМСД. Яку кількість ФАП, АЗПСМ, ФП в складі ЦПМСД необхідно відвідати для формування адекватної відповіді на питання анкети – визначає представник ЦКПХ.

- Анкету заповнює представник ЦКПХ, відповідальний за впровадженні ІК за ТБ в своєму регіоні **безпосередньо під час візиту в заклад.**
- Представник ЗОЗ **не може** заповнити анкету самостійно та надіслати поштою!
- Анкета зберігається у паперовому та/або електронному вигляді до наступного візиту в даний ЗОЗ з метою відстеження прогресу закладу.
- Представники ЦГЗ МОЗ України можуть приєднуватись до візитів в ЗОЗ з метою валідації даних.

Запитання

Відмітити особливості контролю у лікарнях загального профілю?

Чи необхідно заповнювати Анкету моніторингу впровадження заходів з ІК за туберкульозом якщо в поліклініці фтизіатричного відділення вже немає?

- Дія даного наказу №287 поширюється на **всі заклади охорони здоров'я** незалежно від рівня надання медичної допомоги або змісту договору, укладеного з НСЗУ.
- Лікування особи, інфікованої мікобактерією туберкульозу або хворої на туберкульоз (окрім призначення і контролю специфічного протитуберкульозного лікування) може здійснювати кожен ЗОЗ, який здійснює медичну практику.

Відповідно до пункту 1 статті 9 розділу III **Закону України «Про протидію захворюванню на туберкульоз»**:

«Виявлення хворих на туберкульоз і осіб, інфікованих мікобактеріями туберкульозу, забезпечується медичними працівниками відповідно до стандарту медичної допомоги у разі звернення особи за отриманням медичної допомоги до медичного закладу чи до медичного працівника, який здійснює медичну практику.

Виявлення та обстеження хворого з підозрою на туберкульоз для встановлення діагнозу туберкульоз, може відбуватись у будь-якому ЗОЗ, який здійснює медичну практику.

Нормативна база

Наказу МОЗ України від 09 березня 2021 року № 406

«Про затвердження Порядку епідеміологічного нагляду за туберкульозом та Зміни до критеріїв, за якими визначаються випадки інфекційних та паразитарних захворювань, які підлягають реєстрації»

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

Запитання

В подальшому чи буде розширена програма щодо моніторингових візитів та роботи ОЦКПХ в ЛПЗ інших профілів?

Дякую за увагу!

